

## عنوان مقاله:

بدیع در دیوان ناصر خسرو

## محل انتشار:

پانزدهمین کنفرانس ملی حقوق، علوم اجتماعی و انسانی، روانشناسی و مشاوره (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

## نویسنده:

زهرا مالکی - کارشناسی زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه سمنان

## خلاصه مقاله:

این پژوهش شامل بررسی جنبه های لفظی و معنوی آرایه های ادبی در دیوان ناصر خسرو است. هدف از این پژوهش پرداختن به گوشه ای از وجوه زیبایی اشعار ناصر خسرو است که در پرتو شخصیت مذهبی اش، بدان توجه نشده است. در این پژوهش، ابتدا مقدمه ای درباره ی ناصر خسرو، که شامل بررسی شخصیت او و تلقی اش از هنر شاعری و جایگاه وی در ادبیات فارسی است. سپس به بررسی آرایه های به کار رفته در دیوان او پرداخته شده است. شیوه کار بدین شکل است که در ابتدا کتاب های معتبر «بدیع» و سپس دیوان ناصر خسرو به دقت مطالعه گردید و با توجه به اطلاعات بدیعی کسب شده، آرایه های موجود در ابیات و توضیحات مربوط به آنها یادداشت شد. پس از استخراج آرایه ها، به تحریر متن اصلی پرداخته شد که شامل تعریف و توضیح آرایه ها و بررسی کاربرد آن ها در دیوان ناصر خسرو به همراه ذکر مثال هایی برای آن آرایه پرداخته شد. در پایان کار جدولی جداگانه برای پرکاربردترین آرایه های لفظی و معنوی تنظیم شده است که بسامد کاربرد آرایه ها را نشان می دهد. پس از تعاریف و توضیحات مربوط به آرایه ها به ذکر نمونه هایی برجسته از هر آرایه، پرداخته شده است. از میان آرایه های لفظی صنعت جناس و زیر مجموعه های آن، و صنعت سجع با زیر مجموعه های آن، تکرار از کاربرد بیشتری برخوردار هستند. و از میان صنایع معنوی صنعت تضاد، مقابله، تلمیح از کاربرد بیشتری برخوردار هستند. لازم به یادآوری است که در بررسی ابیات، مینا را «دیوان ناصر خسرو، تصحیح مینوی-محقق» قرار داده شده است.

## کلمات کلیدی:

ناصر خسرو، بدیع، آرایه لفظی، آرایه معنوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1976468>

